

Jaarstukken 2018

Zwolle, april 2019

HELDER IN WATERONDERZOEK

monsterneming
onderzoek
advies
Paraaf voor
waarmerkingsdoeleinden

Inhoudsopgave

Inhoud

Inleiding.....	3
Bestuurlijke boodschap.....	3
Bestuurlijk besluit.....	3
Jaarverslag - Hoofdstuk 1: Chemie	4
Realisatie programmaplan	4
Kostenoverzicht	4
Productieoverzicht	7
Kosten per deelnemer.....	7
Jaarverslag - Hoofdstuk 2: Hydrobiologie	8
Voortgang programmaplan	8
Kostenoverzicht	8
Productie en kosten per deelnemer	9
Jaarverslag - Hoofdstuk 3: kostentoerekening.....	10
Totaal overzicht kostentoerekening.....	10
Jaarverslag - Hoofdstuk 4: Paragrafen	11
Paragraaf 1 Incidentele baten en lasten.....	11
Paragraaf 2 Grondslagen kostentoerekening.....	11
Paragraaf 3 Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen.....	12
Paragraaf 4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	12
Paragraaf 5 Financiering.....	12
Paragraaf 6 Bedrijfsvoering.....	13
Paragraaf 7 EMU saldo.....	13
Jaarrekening - Hoofdstuk 5: Balans.....	15
Toelichtingen.....	16
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	16
Toelichting op de balans per 31 december 2017.....	17
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	20
Jaarrekening - Hoofdstuk 6: De exploitatierekening.....	21
Begrotingsrechtmatigheid.....	24
WNT – verantwoording Aqualysis.....	25
Jaarrekening - Hoofdstuk 7: Overige gegevens	26
Gebeurtenissen na balansdatum	26
Controleverklaring onafhankelijk accountant.....	27

Inleiding

Bestuurlijke boodschap

2018 was een tumultueus jaar voor Aqualysis! Door realisatie van de herhuisvesting - binnen 5 jaren van het bestaan van Aqualysis - zijn vanaf augustus alle werkzaamheden ondergebracht aan de Loggerweg. Het project is naar tevredenheid afgerond met een marginaal tekort op het beschikbaar gestelde krediet.

Zowel de herhuisvesting als hoge vraag naar productie door deelnemers en derden, brachten veel extra werkzaamheden met zich mee. Desondanks heeft Aqualysis kunnen voldoen aan haar standaarden m.b.t. leverbetrouwbaarheid.

Een compliment aan de medewerkers van Aqualysis is hier op zijn plaats. Ook vanwege de uitstekende beoordeling door de RvA (Raad voor Accreditatie) bij de jaarlijkse controle in september van het afgelopen jaar.

Het financiële tekort, waarover in de zomer van 2018 is gecommuniceerd met de deelnemers, is beperkt gebleven. De omvang van het tekort valt binnen de grenzen van zowel de afgegeven verwachting als de rechtmatigheid. Zie ook het oordeel van onze accountant in het laatste hoofdstuk van deze jaarstukken.

Ondanks de verhoogde werkdruk is ruimte gecreëerd voor ontwikkelingen. Er is een start gemaakt met e-DNA onderzoek en samen met andere ILOW-laboratoria is Aqualysis actief in een Stowa project voor de doorontwikkeling van een robuuste methode voor een geneesmiddelenanalyse in afvalwater.

Bestuurlijk besluit

Op grond van art. 104 van de Waterschapswet jo. Art. 50g van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen zijn de jaarstukken 2018, met daarin opgenomen het jaarverslag 2018 op 8 april 2019 in de vergadering vastgesteld door het bestuur van Aqualysis.

Het algemeen bestuur heeft besloten om:

- 1) het resterend voorschot van € 139.161,- en de vordering van € 187.089 - tezamen het resultaat 2018 - op de balans op te voeren als respectievelijk kortlopende schuld en kortlopende vordering;
- 2) het te vorderen bedrag te verdelen over de deelnemers conform de in hoofdstuk 3 van het jaarverslag vermelde opgave en conform de bijdrageverordening voor 1 juni 2019 aan de deelnemers te storten.
- 3) de restitutie van de WW-premie (€ 374.363) - als bijzonder baat over het tijdvak 2014-2018 - te verreken met de deelnemers o.b.v. de totale afgenomen productieomvang voor beide programma's over het tijdvak.

Zwolle,

Het bestuur,

De voorzitter,

A.J.M. Schelwald – Van Der Kleij

De directeur / secretaris

H. van den Berg

**Paraaf voor
waarmerkingsdoeleinden**

Jaarverslag - Hoofdstuk 1: Chemie

Realisatie programmaplan

Kwaliteitsborging

De accreditatie conform NEN-EN-ISO 17025 is gecontinueerd. Het controle bezoek van de Raad voor Accreditatie op 12 en 13 september toonde aan dat het managementsysteem van Aqualysis voldoet aan de vereisten van de norm. Het beperkte aantal tekortkomingen is aangepakt en de afhandeling is akkoord bevonden. Ook is gecontroleerd dat gehandeld wordt overeenkomstig de eisen van AS2000 inclusief de ministeriële erkenning op persoonsniveau voor monsternemers.

Innovatie / Robotisering

De nieuwe ICP-MS (vervanging) is na methodeontwikkeling en validatie eind van het jaar in bedrijf genomen. Er kan sneller en gevoeliger met het instrument gemeten worden. Door het uit te rusten met een robot voor automatische verdunningen, zijn bovendien minder hermetingen nodig.

Voor eDNA met de qPCR techniek is een laboratoriumruimte met instrument en hulpapparatuur ingericht. Daarbij zijn vier analisten getraind, zodat begin 2019 gestart kan worden met eDNA metingen. Tevens is een kennisbijeenkomst georganiseerd voor de waterschappen, met waterschappers die hun eerste ervaringen met eDNA deelden en met externe specialisten.

Kostenoverzicht

Onderstaand wordt, per (kosten)categorie uit de begroting, het resultaat van het programma "chemie" getoond. Het programma chemie is in 2018 uitgevoerd tegen €113.239 lagere kosten dan op voorhand begroot. Afwijkingen groter dan €25.000 per individuele (kosten)categorie worden toegelicht. Voor een (meer) gedetailleerd overzicht van de kosten en opbrengsten per kostensoort wordt verwezen naar hoofdstuk 6 (de jaarrekening).

Figuur 1: kostenoverzicht chemie 2018

Betreft	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Resultaat 2018
Kapitaallasten	€ 95.969	€ 220.800	€ 155.491	€ 65.309
Personeelslasten	€ 3.306.665	€ 3.343.300	€ 3.442.470	€ -99.170
Goederen en diensten	€ 1.763.163	€ 1.814.500	€ 1.849.911	€ -35.411
Verzekeringen en belastingen	€ 39.568	€ 35.800	€ 44.211	€ -8.411
Inkomsten	€ -567.510	€ -455.000	€ -555.922	€ 100.922
Onvoorzien	€ 0	€ 90.000	€ 0	€ 90.000
Netto kosten	€ 4.637.855	€ 5.049.400	€ 4.936.161	€ 113.239

Onderstaand wordt per afwijking een analyse getoond van de onderliggende oorzaken. Afwijkingen zijn incidenteel (I), dan wel structureel (S) van aard.

Kapitaallasten

Er ontstaat een voordeel van ≈ €65.000 ten aanzien van de kapitaallasten. Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door lagere afschrijvingen dan begroot (€54.000) (I). De aanschaf van nieuwe apparatuur is vertraagd; mede als gevolg van de herhuisvesting. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2018 werd verwacht, dat de huisvesting in het najaar van 2018 gereed zou zijn. De laatste werkzaamheden zijn echter begin 2019 afgerond. Het vertraagd vervangen van apparatuur leidt niet tot onbeheersbare risico's.

Ook worden er minder rentelasten gemaakt dan begroot (€11.000) (I/S). Ook hier speelt de timing van de herhuisvesting een rol. Door verlaat geld te lenen ten opzichte van de begroting, worden incidenteel minder kosten gemaakt. Daarnaast leidt de gemiddeld lagere omslagrente (feitelijk rente) t.o.v. de begroting tot een beperkt structureel voordeel.

Personeelslasten

Het nadeel van $\approx$ -€99.000 bestaat uit voor- en nadelen t.a.v. diverse onderdelen van de personele begroting. Onderstaand worden de voornaamste afwijkingen nader uiteengezet:

- Minder lasten door vacatureruimte (bruto loon, IKB en woon-werk): +141.000 (I)
- Meer lasten door meer inhuur (i.p.v. vaste formatie): €-96.000 (I)
- Meer lasten door hogere pensioenpremies (premie %): €-34.000 (S)
- Meer lasten door hogere sociale premies (grotendeels WW): €-71.000 (I)
- Meer lasten door grotere omvang opgebouwde verlofrechten: €-38.000 (I)
- Meer lasten m.b.t. opleidingskosten: €-15.000 (I)
- Minder kosten door minder gratificaties: €15.000 (I)
- Saldo overige lasten: € -1.000 (I)

Tekstuele toelichting op afwijkingen personeelslasten (>€50.000)

Gedurende 2018 is de keuze gemaakt om niet alle vacatureruimte open te stellen, maar op plaatsvervangend in te huren op het vlak van ICT-ontwikkeling en administratieve ondersteuning. Per saldo kunnen de lasten van inhuur ruimschoots gedekt worden binnen de vacatureruimte.

Het nadeel t.a.v. personele lasten wordt vrijwel geheel verklaard door hogere lasten m.b.t. zowel pensioenpremies als sociale premies. De hoogte van premiepercentages en franchise zijn voor Aqualysis niet beïnvloedbaar.

De sociale premies worden als "incidenteel" hoger beschouwd, door toedoen van het afdragen van WW-premie. Nader onderzoek naar de grondslag voor het afdragen van deze premie laat zien, dat Aqualysis niet als premieplichtig aangemerkt kan worden. In navolgende jaren vallen de sociale premies daardoor substantieel lager uit ($\approx$ €80.000).

Goederen en diensten

Ten aanzien van goederen en diensten ontstaat een nadeel van $\approx$ €-35.000. Onderstaand wordt dit saldo middels afwijkingen van betekenisvolle omvang ($\geq$ €20.000) verklaard. De onderstaande analyse is gesplitst in kosten die direct aan Chemie worden toegerekend en kosten die indirect worden toegerekend (omdat ze betrekking hebben op beide producten van Aqualysis en daarom via een verdeelsleutel worden toegerekend).

Direct toegerekende kosten

- Meer lasten door meer inkoop werkzaamheden derden: €-79.000 (incidenteel).
- Meer lasten door hogere inkoop verbruiksgoederen laboratorium: €-72.000 (incidenteel/structureel).
- Minder lasten uit hoofde van onderhoud aan apparatuur: €121.000 (incidenteel)
- Meer lasten uit hoofde van overige uitgaven: €-24.000 (incidenteel)

Indirect toegerekende kosten

- Minder lasten door minder onderhoud aan pand en terrein: €35.000 (structureel)
- Meer lasten door meer inkoop adviesdiensten: €-28.000 (incidenteel)
- Meer lasten door meer inkoop schoonmaakdiensten: €-27.000 (incidenteel)
- Minder lasten door minder inkoop verbruiksgoederen (o.a. drukwerk): €21.000 (incidenteel)
- Saldo overige afwijkingen: €18.000 (incidenteel)

Tekstuele toelichting op afwijkingen goederen en diensten (>€50.000)

Pieken in de onderzoeksvraag en de vraag naar onderzoek dat Aqualysis zelf niet kan uitvoeren (niet rendabel), leiden tot inkoop van onderzoek bij andere laboratoria. De inkoop van onderzoek dat Aqualysis niet zelf uitvoert, ligt in lijn met de begroting (195.000 ingekocht vs. 180.000 begroot). De overige inkoop is het gevolg van capaciteitsgebrek (op piekmomenten). De herhuisvesting speelt hier een belangrijke rol in, alsmede de krappe bezetting.

Ook zijn er meer kosten gemaakt voor verbruiksgoederen benodigd bij het chemisch onderzoek. De marktprijzen stijgen (niet beïnvloedbaar) waardoor chemicaliën, onderdelen en disposables duurder worden.

De kosten voor onderhoud aan apparatuur zijn atypisch laag in 2018. Ook hier speelt de verbouw een grote rol. Onderhoud tijdens bouwwerkzaamheden is niet goed uitvoerbaar en betekent een lagere beschikbaarheid van onderhoudscapaciteit. Onderhoudskosten zullen de aankomende jaren verder worden geïnventariseerd als onderdeel van het invoeren van assetmanagement.

Inkomsten

Het hogere saldo van inkomsten (≈€101.000) bestaat uit verkregen meeropbrengsten uit:

- Opbrengsten uit (eigen) productie voor derden: €78.000 (I)
- Opbrengsten uit werkzaamheden voorgaand boekjaar: €9.000 (I)
- Opbrengsten uit monstertransport: €-3.000 (I)
- Opbrengsten uit BTW pro-rata regeling: €13.000 (S)
- Overige opbrengsten: €4.000 (incidenteel)

Onvoorzien

Gezien het resultaat bleek het gedurende het boekjaar 2018 (per saldo) niet noodzakelijk om de stelpost onvoorzien aan te wenden. Dit betekent een voordeel van €90.000 (incidenteel).

Conclusie

Het programma Chemie sluit met een positief resultaat van ≈€113.000, waarvan €90.000 ten aanzien van de post onvoorzien. Het resterende resultaat (≈€23.000) is het resultaat van keuze in de financiële sturing. Het voordeel t.a.v. kapitaallasten vormt per saldo de dekking voor kleine tekorten t.a.v. overige kostensoorten.

Productieoverzicht

Onderstaand wordt het overzicht van gerealiseerde productie (ILOW-punten) per maand getoond voor zowel de individuele deelnemers als derden. In het overzicht zijn zowel de productie ten aanzien van chemische analyses, als de productie m.b.t. monsternamen opgenomen.

Figuur 2: productieoverzicht chemie 2018 (in ILOW-punten)

OPDRACHTGEVER --->	Derden	WRIJ	WSVV	WSVS	ZZL	WDOD	Tot.
MAAND							
Januari	5.068	33.706	30.432	72.466	25.612	60.976	228.260
Februari	7.566	35.782	45.393	63.624	33.756	47.395	233.516
Maart	7.097	36.783	46.259	88.428	43.554	88.574	310.695
April	5.153	61.168	48.242	77.527	44.589	71.198	307.877
Mei	9.462	48.993	51.558	75.703	55.394	73.054	314.164
Juni	25.836	34.819	49.597	70.054	46.281	69.136	295.723
Juli	16.108	49.208	55.934	98.441	60.175	86.519	366.385
Augustus	12.503	34.451	60.559	76.252	50.114	76.405	310.284
September	21.331	38.493	51.506	71.533	63.240	88.503	334.606
Oktober	8.571	36.107	56.117	80.897	27.848	90.127	299.667
November	14.210	37.922	42.028	69.061	54.795	76.119	294.135
December	25.783	40.768	46.122	85.053	38.090	56.099	291.915
Realisatie 2018	158.688	488.200	583.747	929.039	543.448	884.105	3.587.227
Begroot 2018	112.500	402.000	570.000	850.000	470.000	745.000	3.149.500
% Realisatie / Begroot	141%	121%	102%	109%	116%	119%	114%

Uit de figuur blijkt dat alle deelnemers het begrote volume afnemen. Gezamenlijk hebben de deelnemers 3.428.539 ILOW-punten afgenomen. Dat is circa 13% meer dan begroot. De productie voor derden ligt ook substantieel hoger dan begroot. Aqualysis kreeg gedurende 2018 enkele grote opdrachten van derden (zonder hier actief voor te werven). In z'n totaliteit heeft Aqualysis 14% meer productie geleverd dan op begrotingsbasis verwacht. Wanneer figuur 2 wordt vergeleken met dezelfde figuur uit de voorgaande jaarstukken (2016 en 2017), blijkt de afwijking in de totale productieomvang sterk overeen te komen. Het saldo van 14% meer productie t.o.v. begroting bedroeg in 2016 15% en in 2017 13%. Het saldo van productie voor derden schommelt jaarlijks. Op basis van deze gegevens wordt geconcludeerd dat de deelnemers jaarlijks gemiddelde ca. 10% te weinig productie begroten. Oorzaken vormen het lastig kunnen plannen van ad hoc onderzoeken en calamiteiten.

Kosten per deelnemer

In figuur 3 wordt de verdeling van kosten over de deelnemers getoond. Bij het verdelen van de kosten is de dempingsregeling niet toegepast; er is sprake van een zuivere verdeling naar rato van het feitelijke gebruik.

Figuur 3: kosten programma chemie per deelnemer (incl. monsternamen)

Waterschap	Voorschot	Afgenomen (ILOW-punten)	Toerekening	Terug te ontvangen
Vechtstromen	€ 1.413.233	929.039	€ 1.337.563	€ 75.670
Vallei en Veluwe	€ 947.698	583.747	€ 840.436	€ 107.262
Rijn en IJssel	€ 668.376	488.200	€ 702.875	-€ 34.499
Zuiderzeeland	€ 781.435	543.448	€ 782.417	-€ 982
WDODelta	€ 1.238.658	884.105	€ 1.272.870	-€ 34.212
Totaal	€ 5.049.400	3.428.539	€ 4.936.161	€ 113.239

Jaarverslag - Hoofdstuk 2: Hydrobiologie

Voortgang programmaplan

Hydrobiologische kwaliteit en innovatie

Door Aqualysis is een landelijk ringonderzoek voor macrofauna georganiseerd en gerapporteerd. De eigen score (onafhankelijke deelname) was prima.

Er is gewerkt aan het vormgeven van nieuwe diensten, zoals hydrobiologisch databeheer en uploaden van gegevens naar nationale databanken. Deze worden verder in 2019 ingevuld.

Medio 2018 is het team hydrobiologie van de tijdelijke locatie verhuisd naar de nieuwbouw. Wat op positieve wijze leidt tot intensievere samenwerking met de andere disciplines van Aqualysis. Het integreren van de hydrobiologische werkprocessen in werkwijzen van Aqualysis, heeft verder vorm gekregen door productiegegevens en bijbehorende administratieve processen van hydrobiologie onder te brengen in het Laboratory Information Management System (LIMS), dat al voor het chemische werk wordt gebruikt.

In 2018 is sterker ingezet op deelname aan landelijke werkgroepen, met name op normalisatie vlak door participatie in NEN-commissies. Zowel kennis als inbreng in normen en landelijk geaccepteerde werkwijzen, worden daarmee vergroot.

Kostenoverzicht

Onderstaand wordt, per (kosten)categorie uit de begroting, het resultaat van het programma "hydrobiologie" getoond. Afwijkingen groter dan € 10.000 per individuele (kosten)categorie worden toegelicht. Voor een (meer) gedetailleerd overzicht van de kosten en opbrengsten per kostensoort wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van de jaarrekening.

Figuur 4: kostenoverzicht hydrobiologie 2018

Betreft	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018	Resultaat 2018
Kapitaallasten	€ 17.422	41.300	20.196	21.104
Personeelslasten	€ 445.930	501.400	499.673	1.727
Goederen en diensten	€ 438.409	288.000	464.423	-176.423
Verzekeringen en belastingen	€ 3.987	4.900	5.030	-130
Inkomsten	€ -63.021	-50.000	-32.556	-17.444
Onvoorzien	€ 0	10.000	0	10.000
Netto kosten	€ 842.727	795.600	956.767	-161.167

Kapitaallasten

Het voordeel van ≈€21.000 ten aanzien van kapitaallasten wordt voor €18.000 verklaard door lagere rentelasten en €3.000 t.a.v. lagere afschrijvingen. De lagere rentelasten worden grotendeels (ca. €13.000) verklaard door lagere rente verbonden aan de herhuisvesting. Per saldo zijn de rentelasten verbonden aan de huisvesting ca. 15.000 lager dan begroot. Een groot deel van dit saldo komt tot uitdrukken in het programma hydrobiologie, als gevolg van de gehanteerde wijze van kostentoe rekening.

Goederen en diensten

Het nadeel van ≈ €-176.000 ten aanzien van goederen en diensten omvat een saldo van €-170.000 ten behoeve van aanvullende externe capaciteit. Er is in totaal €335.000 externe capaciteit betrokken, daar waar €165.000 was begroot. Oorzaak voor de hogere uitgaven vormt logischerwijs de omvang van de productie. De productie is 32.842 ILOW-punten hoger dan begroot.

Het gebleken capaciteitsprobleem kent diverse overige oorzaken: 1) tijdelijke huisvesting aan de Branderweg, 2) vertrek van ervaren personeel (in een klein team) en 3) het moeten inwerken van nieuw personeel. De overschrijding m.b.t. externe capaciteit in zowel 2017 als 2018 vormt aanleiding tot het plegen van een werklasteronderzoek binnen dit programma.

Naast de externe capaciteit resteert een positief saldo van $\approx$ €-6.000. Dit saldo wordt grotendeels verklaard door het (langer dan begroot) huren van bedrijfsruimte aan de Branderweg (-€11.000). Het saldo van overige kosten bedraagt dan $\approx$ €5.000.

Inkomsten

De lagere inkomsten worden verklaard door minder directe doorbelasting van inkopen aan deelnemers (€-19.000 - incidenteel) en opbrengsten uit teruggevorderde BTW via de pro-rata regeling (€2.000 - incidenteel).

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt per saldo aangewend ter dekking van het tekort t.a.v. goederen en diensten.

Productie en kosten per deelnemer

In onderstaand overzicht wordt de omvang van de begrote en gerealiseerde productie getoond; alsmede de daaraan verbonden kostentoerekening. Bij het verdelen van de kosten is de dempingsregeling niet toegepast; er is sprake van een zuivere verdeling naar rato van het feitelijke gebruik.

Figuur 5: kosten programma hydrobiologie per deelnemer

Waterschap	Voorschot (€)	Begrote productie (ILOW-punten)	Realisatie 2018 (ILOW-punten)	Toegerekende kosten (€)	Resultaat 2018f (€)
Vechtstromen	211.444	130.000	110.020	€ 201.657	€ 9.787
Vallei en Veluwe	167.529	103.000	125.487	€ 230.007	-€ 62.478
Rijn en IJssel	56.927	35.000	64.158	€ 117.596	-€ 60.669
Zuiderzeeland	81.569	50.150	39.100	€ 71.667	€ 9.902
WDODelta	278.131	171.000	183.227	€ 335.840	-€ 57.709
Totaal	€ 795.600	489.150	521.992	€ 956.767	-€ 161.167

Uit de bovenstaande tabel blijkt, dat de vraag naar hydrobiologisch onderzoek voor de deelnemer moeilijk is in te schatten. Wanneer de productie voor Rijn en IJssel buiten beschouwing wordt gelaten, blijkt dat de overige waterschappen in totaal vrijwel conform de begroting handelen. Per waterschap verschilt het afgenomen onderzoek echter van de begroting met extremen van +21% tot -22%.

De hogere productie dan begroot komt voornamelijk tot stand, door een substantieel hogere vraag naar hydrobiologische werkzaamheden door Rijn en IJssel. Deze deelnemer is voornemens om de vraag naar hydrobiologisch onderzoek structureel voor een groter aandeel binnen de gemeenschappelijke regeling te brengen. Dit blijkt mede uit de begrote productie zoals opgenomen in de begroting 2020.

Jaarverslag - Hoofdstuk 3: kostentoerekening

Totaal overzicht kostentoerekening

In de onderstaande figuur wordt per deelnemer het reeds betaalde voorschot (voor beide programma's) getoond in de kolom voorschot. De kolom kosten toont de telling van de in hoofdstukken 1 en 2 getoonde kosten per deelnemer. De kolom saldo toont de omvang van terug te ontvangen bedragen (positieve waarden) en nog te betalen bedragen (negatieve bedragen).

Figuur 6: kostentoerekening per deelnemer

Waterschap	Voorschot (totaal)	Toegerekende Kosten Chemie	Toegerekende Kosten Hydro	Saldo
Vechtstromen	€ 1.624.677	€ 1.337.563	€ 201.657	€ 85.457
Vallei en Veluwe	€ 1.115.227	€ 840.436	€ 230.007	€ 44.784
Rijn en IJssel	€ 725.303	€ 702.875	€ 117.596	-€ 95.168
Zuiderzeeland	€ 863.004	€ 782.417	€ 71.667	€ 8.920
WDO Delta	€ 1.516.789	€ 1.272.870	€ 335.840	-€ 91.921
Totaal	€ 5.845.000	€ 4.936.161	€ 956.767	-€ 47.928

De waterschappen Vechtstromen, Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland ontvangen per saldo geld terug. De waterschappen Rijn en IJssel en WDO Delta betalen per saldo bij. Deze verschillen zijn het beste verklaarbaar vanuit de omvang van de geleverde productie. WDO Delta vraagt bijna 20% meer Chemisch onderzoek dan begroot. Rijn en IJssel vraagt ca. 80% meer hydrobiologisch onderzoek dan begroot.

Aqualysis heeft substantieel meer productie geleverd dan begroot, terwijl de begroting in beperkte mate wordt overschreden (€-48.000). Voor het programma Chemie is 114% van de begrote productie geleverd (zie figuur 2) tegen ca. 98% van de begrote kosten (zie figuur 1). Voor het programma Hydrobiologie ligt het realisatiepercentage van de productie op 107% en het kostenpercentage op (120%) (zie figuur 5).

Ook in 2018 bleek het lastig om de productiviteit t.a.v. hydrobiologisch onderzoek te borgen in het licht van de herhuisvesting en verloop in de formatie. Er wordt gewerkt aan het structureel op peil brengen van het team. Ook wordt ten behoeve van de begroting 2020 intern onderzocht welke werklast past bij de formatie.

Het resultaat (€ -47.928) is als saldo van kortlopende schulden/vorderingen op de balans verantwoord. Zie hiertoe hoofdstuk 5.

Jaarverslag - Hoofdstuk 4: Paragrafen

Paragraaf 1 Incidentele baten en lasten

De onderhavige paragraaf bevat een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten die als eenmalig ten opzichte van voorgaande en komende begrotingsjaren worden beschouwd. In het onderstaande overzicht zijn uitsluitend bedragen groter dan €10.000 opgenomen.

Lasten

- Vergoedingen vakantiewerkers	€ 27.000 (last)
- Mobiliteitsbevordering personeel	€ 17.000 (last)
- Reservering verlofsaldi	€ 43.000 (last)
- Gratificaties en jubilea	€ 19.000 (last)
- Huur gebouwen en opstallen	€ 18.000 (last)
- Uitwerking ingevolge ziekte wet	€ 12.000 (baten)
- Ouderschapsverlof en detachering	€ 19.000 (baten)
- Baten uit omzet voorgaande jaren	€ 9.000 (baten)
- Baten uit WW-premie (waaronder voorgaande jaren)	€ 374.000 (baten)

Paragraaf 2 Grondslagen kostentoerekening

Deze paragraaf beschrijft de grondslagen voor het toerekenen van kosten aan het programma Chemie, dan wel Hydrobiologie. Hiermee wordt een meer gedetailleerd inzicht gegeven in de wijze waarop kosten aan de individuele deelnemers worden doorbelast.

Kosten per programma

Goederen en diensten

De exploitatie is verdeeld in drie werkvelden: Chemie, Hydrobiologie en Algemeen. Lasten worden waar mogelijk direct toegerekend aan de programma's Chemie en Hydrobiologie. Indien directe toerekening niet mogelijk is (hoge administratieve lasten teweeg brengt), worden lasten op het werkveld algemeen verantwoord. De aan het werkveld algemeen toegerekende lasten worden verdeeld over de programma's Chemie en Hydrobiologie op basis van één verdeelsleutel. Deze is 88%/12% conform de uitgangspunten in de begroting 2018 (voorcalculatie).

Kapitaallasten

Kapitaallasten voor apparatuur en vervoermiddelen worden toegerekend op basis van "dominant gebruik". De kosten worden volledig toegerekend aan Chemie of Hydrobiologie. Een uitzondering hierop vormt de rente die is toegerekend aan de verbouw (onderhanden activa en grondpositie). Deze wordt over beide producten omgeslagen op basis van het vaste verdeelpercentage 88%/12%. Op begrotingsbasis is voor een andere – achterhaalde – verdeelsleutel gekozen. De begroting 2019 gaat uit van toerekening conform dezelfde methodiek als gehanteerd in de jaarrekening 2018, zie het tegen de verdeling 90%/10%.

Personeel

Kosten voor lonen en inhuur worden waar mogelijk direct ten laste gebracht van de programma's. Kosten voor lonen en inhuur waarvoor dit niet mogelijk is worden ten laste gebracht van het programma algemeen, alsmede ook overige indirect toerekenbare kosten (bijv. opleidingsgelden). De indirect toegerekende kosten worden verdeeld op basis van de voorcalculatorische verdeling van uren (begroting 2018). Deze ratio is 87,0% / 13,0%.

Paragraaf 3 Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen

In 2018 wordt geen verzoek gedaan tot het vormen van reserves, conform de uitgangspunten van de gemeenschappelijke regeling (geen vermogensvorming). Wel wordt er gedoteerd aan de voorziening m.b.t. het cao gebonden opleidingsbudget (€ 43.000), alsmede de voorziening voor verlofrechten (€ 43.000).

Paragraaf 4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aqualysis kent geen algemene reserve en reserveert daarmee niet voor de eventuele gevolgen van majeure risico's. Majeure risico's zijn gedefinieerd als risico's die niet binnen de reguliere exploitatie gedekt kunnen worden. Om de deelnemers inzicht te geven in de aard en omvang van de majeure risico's, worden deze onderstaand getoond. Er zijn in totaal 13 risico's geïdentificeerd. Dit betreffen zowel risico's waarvan de financiële gevolgen direct landen in de exploitatie (reguliere profiel). In onderstaande figuur is de top 5 opgenomen.

Figuur 7: grootste risico's Aqualysis (directe gevolgen exploitatie)

Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Beheersing
Uitval van een analysegroep	Kapot gaan van apparatuur	20%	€ 200.000	Vormgeven van assetmanagement t.b.v. de analyseapparatuur
Wegvallen van sleutelfunctionaris	Aannemen andere baan of externe factoren (zoals ziekte)	30%	€ 100.000	Herhaaldelijk verrichten van medewerker tevredenheids-onderzoek
Discontinuiteit van het (primaire) bedrijfsproces	Uitval van ICT middelen; Uitval van elektriciteit	70%	€ 40.000	Geen (kosten wegen niet op tegen geconstateerd risico)
Hogere kosten voor inkoop van chemicaliën en lab materiaal	Stijgen van marktprijzen	50%	€ 50.000	Invoeren van marktgericht voorraadbeheer
Schade aan pand of eigendommen	Brand, vandalisme, natuur	30%	€ 25.000	Inventarisatie dekking verzekering voor nieuw laboratorium

De totale verwachtingswaarde van de in beeld gebrachte risico's bedraagt €144.000. Het maximale risico bedraagt €590.000 (hoogste verwachte kosten opgeteld, dus alle risico's doen zich in maximale omvang voor).

Het risicoprofiel ontwikkelt zich neerwaarts ten opzicht van de jaarstukken 2017, omdat het herhuisvestingsproject is afgerond. De verwachte impact van overige risico's is echter gestegen ten opzichte van het vorige profiel. De kans op uitval van apparatuur wordt hoger ingeschat (door verdraagdonderhoud / vervanging) en de kans/gevolg van het uitvallen van een sleutel-functionaris wordt ook hoger (door vergrijzing).

Paragraaf 5 Financiering

Er is in 2018 zeer beperkt gebruik gemaakt van de bestaande rekening courant faciliteit (rood stand van 8.000 tussen 23 en 26 november 2018). Ook heeft er geen herfinanciering van leningen plaatsgevonden. Zowel de kasgeldlimiet als de renterisiconorm zijn niet overschreden (kasgeldlimiet: 522.000; renterisiconorm: 2,5 mln.).

In 2018 zijn ter financiering van de herhuisvesting drie langlopende geldleningen aangetrokken. Deze leningen kennen de volgende modaliteiten:

Leningen	Ingangsdatum	Looptijd	Type	Rente %
€ 1.900.000	15-jun-18	30 jaren	Lineair	1,66%
€ 450.000	15-jun-18	20 jaren	Lineair	1,43%
€ 1.300.000	15-jun-18	15 jaren	Lineair	1,16%

Paragraaf 6 Bedrijfsvoering

Informatiemanagement

Jaarlijks wordt het bestuur via halfjaarcijfers geïnformeerd over de voortgang van zowel de productie als de lasten. In de zomer van 2018 is de verwachting gecommuniceerd, dat het financieel resultaat naar verwachting $\approx$ €-90.000 zou bedragen. Aan de hand van deze informatie heeft het bestuur de directie opdracht gegeven om het resultaat terug te brengen tot proporties, conform de rechtmatigheidsgrens die de accountant hanteert ($<1\%$ lastenzijde begroting).

De deelnemers zijn in het verlengde van de halfjaarcijfers schriftelijk op de hoogte gebracht van het verwachte tekort, om dit tijdig in hun eigen voortgangsinformatie op te kunnen nemen. Het feitelijk financieel resultaat bedraagt $\approx$ €-48.000. Daarmee voldoen het resultaat aan de minimale bestuurlijke randvoorwaarde.

Personeel

Aqualysis heeft haar werkzaamheden kunnen uitvoeren binnen het personele kader zoals opgenomen in de begroting 2018 van in totaal 54,0 fte. De omvang van de bezetting bevond zich tussen de 49,7 fte en 51,4 fte per het einde van enige kalendermaand.

Het verschil tussen de omvang van de formatie en de bezetting wordt verklaard door enerzijds het pensioen van een facilitair medewerker. Als gevolg van vertrek zijn meer schoonmaakdiensten ingekocht. (1fte)

De Bestuurs- en managementadviseur heeft Aqualysis verlaten. Voorlopig is deze functie niet opgevuld (0,9 fte per mei).

Overige verschillen zijn het gevolg van natuurlijk verloop en/of vertraagde vervulling van begrote vacatureruimte.

Huisvesting

De werkzaamheden aan de Loggerweg zijn in januari 2019 afgerond. Het laboratorium is eind januari 2019 opnieuw geopend. Via uitvoering van het project is voldaan aan de scope, waarmee een toekomstbestendig pand is gerealiseerd, met een representatieve uitstraling en waarin diverse duurzaamheidsmaatregelen zijn genomen.

Het project van in totaal €4.681.000 (incl. aankoop van grond en opstellen, voorbereiding en uitvoering) sluit op een marginaal tekort van $\approx$ -8.000,- euro. Per 31 december dient nog een laatste termijn te worden voldaan (ca. 30.000) en dient er nog BTW te worden verrekend $\approx$ €84.000. Beide transacties zijn in 2019 verricht.

Paragraaf 7 EMU saldo

De wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) is per 1 januari 2014 ingegaan. Strekking van de wet is dat decentrale overheden een evenredige bijdrage leveren aan het beperken van de overheidsschuld. Op basis van deze wet dienen de deelnemers het EMU-saldo van Aqualysis naar ratio in hun eigen EMU-saldo te betrekken.

Gezien de relatief geringe omvang van de bedrijfsvoering van Aqualysis versus haar deelnemers, is er geen beleid ten aanzien van sturing op het EMU-saldo geformuleerd. Deze werkwijze is tevens in overeenstemming met het standpunt van de Unie van Waterschappen, die haar deelnemers adviseert niet tot sturing op micro niveau over te gaan.

Het EMU-saldo van Aqualysis in 2018 bedraagt:

Figuur 8: specificatie EMU-saldo (op duizendtallen)

Betreft	Invloed	Toelichting
Investerings	€ -3.788.000	Vermeerdering activa (MVA en OHA)
Afschrijvingen	€ 130.000	Afschrijving op investeringen per 1-1-2018 (incl FVA)
Voorzieningen	€ 85.000	Gevormde voorziening opleidingsbudget SAW
Totaal	€ -3.573.000	Saldo

Jaarrekening - Hoofdstuk 5: Balans

Hieronder wordt via de balans met toelichting, financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2018 gevoerde beleid.

Figuur 9: de balans

Activa	Omvang per 31-12-2017	Omvang per 31-12-2018
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
- Overige investeringen met een economisch nut	€ 1.920.809	€ 5.494.571
Financiële vaste activa		
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	€ 625	€ 0
Totaal vast activa	€ 1.921.434	€ 5.494.571
Vlottende activa		
- Overige vorderingen	€ 426.856	€ 303.802
Overlopende activa		
- Overige nog te ontvangen / vooruitbetaalde bedragen	€ 326.950	€ 776.749
Liquide middelen		
- Banksaldi	€ 287.989	€ 102.130
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 1.232.242	€ 1.610.502
Totaal vlottende activa	€ 2.274.037	€ 2.793.182
Totaal	€ 4.195.471	€ 8.287.753

Passiva	Omvang per 31-12-2017	Omvang per 31-12-2018
Vaste passiva		
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Voorzieningen	€ 279.801	€ 365.048
Langlopende schulden	€ 1.500.000	€ 4.761.500
Totaal vaste passiva	€ 1.779.801	€ 5.126.548
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		
- Overige schulden	€ 987.661	€ 701.986
- Aflossingsverplichtingen 2019		€ 280.500
Overlopende passiva		
- Overige vooruit ontvangen/nog te betalen bedragen	€ 1.428.009	€ 2.178.719
Totaal vlottende passiva	€ 2.415.670	€ 3.161.205
Totaal	€ 4.195.471	€ 8.287.753

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit daarvoor geven.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Aqualysis beschikt alleen over primaire financiële instrumenten. De waardering daarvan is opgenomen in de waarderingsgrondslagen.

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden met ingang van 2016 (lineair) afgeschreven vanaf het jaar volgend op de ingebruikname van de investeringen.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar 2018 heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Financiële vaste activa

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 25.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de werkzaamheden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen indien noodzakelijk.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen / Vlottende passiva

De voorzieningen en De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

Materiele vaste activa

Activa worden afgeschreven vanaf het boekjaarjaar volgend op het boekjaar waarin de aanverwante investering gereed is gebeld. Afschrijvingen vinden plaats conform de termijnen zoals opgenomen in het activeringsbeleid. In 2014 zijn er diverse (materiele vaste) activa overgenomen van het voormalig waterschap Groot Salland (WGS). Die activa worden afgeschreven op basis van opgave van de restanttermijnen van WGS. De omvang van de afschrijvingen is in onderstaande tabel opgenomen.

Daarnaast is er in 2018 voor een bedrag van € 3.702.845 geïnvesteerd in activa. Deze investeringen zijn in het onderstaande overzicht als vermeerderingen opgenomen. De omvang van de activa (gereed gemeld in 2018) en onderhanden activa (nog in uitvoering) wordt onderstaand apart vermeld.

Figuur 10: Boekwaardes en afschrijvingen MVA

Activasoort	Boekwaarde 01-01-2018	Afschrijving in 2018	Vermeerdering (activering)	Verloop (activering)	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden	€ 601.281	0			€ 601.281
Dienstauto's	€ 172.649	€ 37.490	€ 42.108		€ 177.267
Gebouwen	€ 476.487	€ 42.939	€ 3.087.914	€ 425.056	€ 3.946.518
Apparatuur	€ 245.333	€ 48.654	€ 558.447		€ 755.126
Meubilair	0	0	€ 14.379		€ 14.379
OHA	€ 425.056	0	€ 0	€ -425.056	€ 0
Totaal	€ 1.920.807	€ 129.083	€ 3.702.845	€ 0	€ 5.494.571

Er zijn geen (des)investeringen gepleegd, tevens is er geen sprake van een afwaardering. Het totaal op de balans gewaardeerde en navolgend geactiveerde bedrag in 2018 bedraagt: € 4.127.901; zijnde de vermeerderingen zonder de onderhanden activa plus het verloop.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht gegeven:

Figuur 11: Boekwaardes en afschrijvingen FVA

	Boekwaarde 01-01-2018	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Leningen aan personeel	€ 625	€ -625	€ 0

Parallel aan het overgaan van het personeelsbestand van WGS naar Aqualysis, zijn ook de vorderingen op het personeel overgenomen. Er resteert per 31-12-2018 geen vordering meer op het personeel.

Overige vorderingen

Het saldo van de overige vorderingen betreft het totaal van de openstaande debiteuren per balansdatum.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan enerzijds uit nog te ontvangen bedragen (€ 331.024). Dit bedrag bestaat voor €187.089 uit nog te factureren bedragen aan individuele deelnemers (GR). Het overige betreft € 143.936 aan nog te ontvangen BTW uit hoofde van de pro-rata regeling dan wel verrekening van BTW inzake de herhuisvesting, dan wel terug te vorderen vennootschapsbelasting en WW-premie.

Anderzijds is er voor €71.362 vooruitbetaald. Dit betreft voornamelijk licentiekosten 2019, kosten voor vast onderhoud aan apparatuur en bevoorschotting van energielasten.

In deze balansrekening is ook de verwachte ontvangst m.b.t. de restitutie WW-premie 2014-2018 verantwoord. Deze bate is in de exploitatierekening als "bijzondere bate" verantwoord.

Liquide middelen

Per 31-12-2018 bedraagt de rekening-courantverhouding met 's Rijk schatkist: €1.610.502,-. De rekening-courantverhouding met de huisbankier bedraagt: €100.434,-. De zakelijke rekening voor kleine uitgaven (boodschappen) bevat het overige saldo €1.696,-.

In de onderstaande figuur wordt, ten behoeve van art. 4.61a van het Waterschapsbesluit, het kwartaalcijfer van op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen getoond.

Figuur 12: saldo aangehouden bij huisbankier (gemiddeld per kwartaal op dag basis)

Betreft	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempel	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Buiten schatkist	€ 201.000	€ 202.000	€ 135.000	€ 194.000

Aqualysis heeft het drempelbedrag gedurende 2018 niet overschreden.

PASSIVA

Eigen vermogen

Aqualysis bouwt geen eigen vermogen op, maar stort jaarlijks het financieel resultaat terug aan de deelnemers. Zodoende is het resultaat niet als "onverdeeld resultaat; maar als kort lopende schuld / kortlopende vordering op de balans geplaatst.

Langlopende schulden

Dit betreft een schuld aan de Bank Nederlandse gemeenten en een schuld aan de Nederlandse Waterschapsbank. De leningenportefeuille kent het volgende verloop:

Figuur 13: verloopoverzicht langlopende schulden

Lening	Ingangsdatum	Looptijd	Rente	31-12-2017	Mutaties	31-12-2018
A	23-dec-16	20 jaren	1,82%	€ 600.000	€ 0	€ 600.000
B	27-nov-17	25 jaren	1,54%	€ 450.000	€ -18.000	€ 432.000
C	27-nov-17	5 jaren	0,09%	€ 450.000	€ -90.000	€ 360.000
D	15-jun-18	30 jaren	1,66%	€ 0	€ 1.900.000	€ 1.900.000
E	15-jun-18	20 jaren	1,43%	€ 0	€ 450.000	€ 450.000
F	15-jun-18	15 jaren	1,16%	€ 0	€ 1.300.000	€ 1.300.000
				€ 1.500.000	€ 3.542.000	€ 5.042.000

De rentelast uit hoofde van langlopende geldleningen bedraagt in 2018: € 47.286,-

Voorzieningen

Op basis van de SAW bouwen medewerkers een individueel recht op, om binnen een 5 jarig tijdraam middelen aan opleidingen te besteden ter grootte van €5.000 per individu (Persoonsgebonden Basis Budget). Van dit recht is, in 2018 en voorgaande boekjaren, beperkt gebruik gemaakt. Er is een voorziening gevormd van maximaal €3.000,- per medewerk per jaar, onder aftrek van bestedingen; tot een maximum van 142.500,-. Het saldo bedraagt: € 142.500,- (maximum). Daarmee is dekking beschikbaar voor alle 57 medewerkers; onder de veronderstelling dat uitgaven in een 5 jarig tijdraam plaatsvinden en balansdatum het midden van dit tijdvak vormt.

Ook is er een voorziening gevormd uit hoofde van per 31-12-2018 resterende verlofrechten van medewerkers (Arbeidskosten Gerelateerde Verplichtingen). De hoogte van deze voorziening is bepaald door een integraal uurtarief te berekenen (uren*prijs), op basis van de kostenverwachting in de begroting 2019. Bij het berekenen van de uurprijs worden uitsluitend directe personele kosten in beschouwing genomen (bijv. loon en IKB).

Figuur 14: verloopoverzicht voorzieningen

Betreft	Saldo 1-1-2018	Rente- mutaties	Interne vermeerderingen	Interne verminderingen	Externe verminderingen	Saldo 31-12-2018
PBB	€ 100.456	€ 0	€ 47.044	€ 5.000	€ 0	€ 142.500
AGV	€ 179.345	€ 0	€ 43.203	€ 0	€ 0	€ 222.548

Vlottende passiva

De kort lopende schulden bestaan uit diverse posten. Feitelijk betreft het een verzameling van alle nog te betalen bedragen. Geen van deze bedragen kent een looptijd > 1 jaar.

Figuur 15: saldo van kortlopende schulden

Kort lopende schuld	31-12-2017	31-12-2018
Crediteuren	€ 687.796	€ 417.484
Sociale lasten	€ 248.226	€ 270.200
BTW	€ 51.639	€ 14.004
Overige	€ 0	€ 298
Totaal	€ 987.661	€ 701.986

Overlopende passiva

De overlopende passiva omvatten nog te betalen bedragen €186.154 en vooruit ontvangen bedragen €1.618.202. Geen van deze bedragen kent een looptijd > 1 jaar. Het saldo omvat de volgende deelbedragen:

Figuur 16: specificatie overlopende passiva

Nog te betalen	Omvang	
Deelnemers in GR (resultaat)	€ 139.161	
Transitorische rente (langlopende schulden)	€ 29.031	
Derden (overige)	€ 17.962	
Restitutie WW-premie (2014-2018)*		
Substotaal		€ 560.517
Vooruit ontvangen		
Bijdragen deelnemers 2019	€ 1.618.202	
Substotaal		€ 1.618.202
Totaal		€ 2.178.719

* De restitutie van WW-premie is als bijzonder bate in de exploitatierekening verantwoord.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bedrijfsdienstverlening

Aqualysis nam in 2018 diensten van WDODelta af op het gebied van "bedrijfsdiensten". Hier wordt zowel het financieel advies, juridisch advies, P&O-advies, salarisadministratie, als het faciliteren van het informatie en ICT proces onder verstaan. In 2018 betaalde Aqualysis €275.000 (excl. BTW) aan WDODelta. Via de overeengekomen SLA is bepaald dat beëindiging van de dienstverlening 2 boekjaren van tevoren dient te worden aangekondigd.

In onderlinge afstemming is overeengekomen, dat per 1 januari 2020 de inhoud van de SLA zal wijzigen; als gevolg van het beperken van de aangeboden dienstverlening voor WDODelta.

Jaarrekening - Hoofdstuk 6: De exploitatierekening

In dit hoofdstuk wordt de exploitatierekening uiteengezet. Artikelen 4.32 en 4.34 van het waterschapsbesluit schrijven deze uiteenzetting voor. Onderstaand wordt eerst de exploitatierekening gepresenteerd (figuur 17a). Navolgend wordt de reguliere exploitatierekening in detail toegelicht aan de hand van figuur 17b; opgebouwd conform de presentatie in hoofdstukken 1 en 2.

Figuur 17a: exploitatierekening

	Begroot			Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Chemie	€ 5.504.400	-€ 455.000	€ 5.049.400	€ 5.492.083	-€ 555.922	€ 4.936.161
Programma Hydrobiologie	€ 845.600	-€ 50.000	€ 795.600	€ 989.323	-€ 32.556	€ 956.767
	€ 6.350.000	-€ 505.000	€ 5.845.000	€ 6.481.406	-€ 588.478	€ 5.892.928
Programma algemene dekkingsmiddelen (betreft toerekening netto lasten aan deelnemende waterschappen*)	€ 0	-€ 5.845.000	-€ 5.845.000	€ 0	-€ 5.892.928	-€ 5.892.928
Totaal exploitatie	€ 6.350.000	-€ 6.350.000	€ 0	€ 6.481.406	-€ 6.481.406	€ 0
Bijzondere baten*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 374.363	-€ 374.363
Te restitueren aan deelnemende waterschappen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 374.363	€ 0	€ 374.363
Totaal exploitatie incl. bijzondere baten	€ 6.350.000	-€ 6.350.000	€ 0	€ 6.855.769	-€ 6.855.769	€ 0

* Betreft door Belastingdienst op 27 februari 2019 toegekende restitutie WW-premie over de jaren 2014 t/m 2018. Dit betreft de nu bekende gevolgtrekking uit de wijziging van de sectoraansluiting. Voor een nadere toelichting op de bijzondere baten verwijzen wij u naar hoofdstuk 7, Gebeurtenissen na balansdatum. De bijzondere baten zullen in 2019 worden toegerekend en gerestitueerd aan de deelnemende waterschappen conform bestuursbesluit.

Voor een nadere inhoudelijke analyse van de financiële afwijkingen m.b.t. de reguliere exploitatie (excl. bijzondere baten), wordt verwezen naar het jaarverslag. Als gevolg van deze presentatiewijze maakt het jaarverslag onlosmakelijk deel uit van de jaarrekening. Daardoor wordt de financiële analyse opgenomen in het jaarverslag onderwerp van de accountantscontrole.

Toelichting

Er wordt onderstaand een integrale financiële analyse verschaft voor beide programma's gezamenlijk. Daarbij worden alleen afwijkingen op hoofdlijnen beschreven. Doel van de analyse is om de grote brokken te onderkennen en achtergronden te duiden.

Kapitaallasten

Ten aanzien van de kapitaallasten ontstaat een voordeel van ca. €86.000,-. Dit voordeel bestaat uit lagere afschrijvingen (€57.000) en lagere rentelasten (€29.000). De lagere lasten voor afschrijvingen hangen samen met uitstel van vervanging van apparatuur (incidenteel). Via de implementatie van assetmanagement zal de vertraging t.a.v. vervanging naar verwachting worden ingelopen. De lagere kosten voor financiering zijn grotendeels het gevolg van het afsluiten van leningen tegen relatief gunstige voorwaarden (vooral verbonden aan de herhuisvesting) waardoor structureel minder lasten worden verwacht.

Personeelslasten

De totale personele begroting wordt met ca. €97.000 overschreden. Ondanks het overschot dat wordt gerealiseerd t.a.v. lonen/salarissen (rubriek 2.1, figuur 17) van ca. €195.000. De voornaamste oorzaken vormen het overschrijden van het budget voor inhuur (ca. -€109.000), het moeten afdragen van WW-premie (ca. -€92.000, onderdeel van sociale verzekering) en het verhogen van de voorziening voor verlofrechten (-€43.000).

De inhuur van medewerkers is structureel van aard en benodigd om knelpunten op het vlak van de ICT op te lossen (bedrijfszekerheid verhogen). De WW-premies zal per december

2019 niet langer worden afgedragen (incidentele afwijking). Het oplopen van het verlofsaldo wordt veroorzaakt door het ontstaan van inefficiëntie, als gevolg van de herhuisvesting; en is daarmee ook incidenteel van aard.

Goederen en diensten

Op het vlak van de goederen en diensten doet zich een scala van kleine financiële afwijkingen voor. Per saldo wordt er €233.000 meer uitgegeven dan begroot. Evenals in voorgaand boekjaar wordt de grootste afwijking gevormd, door de kosten van laboratoriumonderzoek afgenomen bij derden (totaal €-219.000). In het bijzonder t.a.v. hydrobiologie.

Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door fysieke en planning-technische beperkingen ondervonden als gevolg van: verloop van formatie (zie voordeel personeel), het moeten inwerken van nieuw personeel, de tijdelijke huisvesting aan de Branderweg en schommelende samenstelling van de vraag per waterschap.

In de voorgaande begroting (2017) is de post onvoorzien verhoogd ter dekking van de in efficiency verbonden aan de herhuisvesting. In de begroting 2018 is dit niet nogmaals gedaan, vanwege de toenmalige aanname dat de herhuisvesting eerder zou worden gerealiseerd dan nu feitelijk is gebeurd.

Onvoorzien

De post onvoorzien dient ter dekking van nadelen m.b.t. overige kostenrubrieken.

Opbrengsten

De opbrengsten liggen hoger dan begroot, voornamelijk als gevolg van een hogere productie voor derden. De omvang van deze productie fluctueert per jaar. Daarnaast werd op begrotingsbasis geen rekening gehouden met de terug te ontvangen BTW uit hoofde van de BTW pro-rata regeling (structureel voordeel).

Figuur 17b: specificatie exploitatie naar kosten en opbrengsten soorten

Rubriek	Kostensoort	Begroot	Begroot	Realisatie	Realisatie	Saldo	Saldo
		Chemie	Hydrobiologie	Chemie	Hydrobiologie	Chemie	Hydrobiologie
	Kapitaallasten						
1.1	Rente	€ 52.400	€ 23.000	€ 41.457	€ 5.146	€ 10.943	€ 17.854
1.3	Afschrijvingen	€ 168.400	€ 18.300	€ 114.034	€ 15.050	€ 54.366	€ 3.250
	Totaal	€ 220.800	€ 41.300	€ 155.491	€ 20.196	€ 65.309	€ 21.104
	Personeelslasten						
2.1	Salarissen huldig personeel	€ 1.995.863	€ 299.327	€ 1.936.318	€ 285.048	€ 59.545	€ 14.279
2.1	Vergoedingen vakantiewerkers, stagiaires ed	€ 13.913	€ 2.087	€ 24.213	€ 2.724	-€ 10.299	-€ 637
2.1	IKB	€ 453.471	€ 68.009	€ 386.622	€ 47.577	€ 66.849	€ 20.431
2.1	Reiskosten woon-werkverkeer	€ 112.724	€ 16.906	€ 98.359	€ 18.226	€ 14.365	-€ 1.320
2.1	Inconvenientes toelagen	€ 16.444	€ 2.466	€ 15.110	€ 75	€ 1.334	€ 2.391
2.1	Gratificaties	€ 30.435	€ 4.565	€ 15.111	€ 3.806	€ 15.324	€ 759
2.1	Uitkeringen ingevolge de ziektewet	€ 0	€ 0	-€ 11.178	-€ 1.676	€ 11.178	€ 1.676
2.1	Opbrengst ouderschapsverlof	-€ 11.305	-€ 1.695	-€ 9.102	-€ 3.191	-€ 2.202	€ 1.496
2.2	Premies en bijdragen aan het ABP	€ 287.441	€ 43.109	€ 321.480	€ 47.192	-€ 34.039	-€ 4.083
2.2	Premies sociale verzekeringen en ziektekosten	€ 302.250	€ 45.330	€ 373.588	€ 55.093	-€ 71.338	-€ 9.763
2.4	Studiekosten (SAW)	€ 51.306	€ 7.694	€ 44.648	€ 6.696	€ 6.657	€ 998
2.4	Kosten van cursussen congressen scholing training	€ 24.348	€ 3.652	€ 46.952	€ 6.959	-€ 22.603	-€ 3.308
2.4	Mobiliteitsbevordering personeel	€ 8.696	€ 1.304	€ 15.085	€ 2.262	-€ 6.389	-€ 958
2.4	Verlofuren	€ 0	€ 0	€ 37.567	€ 5.634	-€ 37.567	-€ 5.634
2.5	Uitzendkracht op formatieve plaats	€ 26.088	€ 3.912	€ 122.110	€ 16.731	-€ 96.023	-€ 12.818
diverse	Overige posten; bestedingen <10.000	€ 31.625	€ 4.735	€ 25.587	€ 6.517	€ 6.038	-€ 1.782
	Totaal	€ 3.343.300	€ 501.400	€ 3.442.470	€ 499.673	-€ 99.170	€ 1.727
	Goederen en diensten / verzekeringen en belastingen						
3.1	Aankoop software	€ 87.600	€ 2.400	€ 48.449	€ 1.727	€ 39.151	€ 673
3.1	Aankoop kantoorapparatuur	€ 40.000	€ 10.000	€ 1.326	€ 130	€ 38.674	€ 9.870
3.2	Chemicalien laboratorium	€ 170.000	€ 0	€ 176.280	€ 0	-€ 6.280	€ 0
3.2	Aankoop laboratoriummaterialen	€ 391.100	€ 0	€ 466.072	€ 1.746	-€ 74.972	-€ 1.746
3.2	Industriële gassen	€ 30.000	€ 0	€ 21.776	€ 0	€ 8.224	€ 0
3.2	Aankoop dienst-, werkkleding en -uitrusting	€ 13.200	€ 1.800	€ 12.428	€ 1.681	€ 772	€ 119
3.2	Aank reprografie drd, druk blindwrk mat fotokopwrk	€ 13.200	€ 1.800	€ 3.853	€ 525	€ 9.347	€ 1.275
3.2	Representatiekosten	€ 6.600	€ 900	€ 16.989	€ 2.317	-€ 10.389	-€ 1.417
3.3	Elektriciteit	€ 44.000	€ 6.000	€ 56.028	€ 7.640	-€ 12.028	-€ 1.640
3.3	(Aard)gas	€ 44.000	€ 6.000	€ 37.156	€ 5.067	€ 6.844	€ 933
3.3	Benzine, diesel, LPG (motorbrandstof)	€ 26.400	€ 3.600	€ 24.994	€ 3.408	€ 1.406	€ 192
3.4	Huur gebouwen, woningen en opstallen	€ 0	€ 6.000	-€ 771	€ 17.692	€ 771	-€ 11.692
3.9	Onderhoud apparatuur	€ 145.000	€ 5.000	€ 105.487	€ 3.294	€ 39.513	€ 1.706
3.9	Schoonmaakwerkzaamheden	€ 7.040	€ 960	€ 34.173	€ 4.660	-€ 27.133	-€ 3.700
3.9	Onderhoud vaartuigen	€ 13.200	€ 1.800	€ 33.155	€ 4.508	-€ 19.955	-€ 2.708
3.9	Onderhoud installaties mechanisch-elektrisch	€ 22.000	€ 3.000	€ 20.492	€ 2.794	€ 1.508	€ 206
3.9	Onderhoud gebouwen bouwkundig	€ 22.000	€ 3.000	€ 264	€ 36	€ 21.736	€ 2.964
3.9	Onderhoud groen en terreinen	€ 13.200	€ 1.800	€ 1.717	€ 234	€ 11.483	€ 1.566
3.10	Kosten laboratoriumonderzoek	€ 180.000	€ 165.000	€ 228.987	€ 335.460	-€ 48.987	-€ 170.460
3.10	Transportkosten labmonsters	€ 40.000	€ 0	€ 55.567	€ 0	-€ 15.567	€ 0
3.10	Opdrachten aan externe bureaus	€ 343.200	€ 46.800	€ 401.332	€ 56.872	-€ 58.132	-€ 10.072
3.10	Afvoer van afval, vuil en reststoffen	€ 13.200	€ 1.800	€ 16.750	€ 1.325	-€ 3.550	€ 475
3.10	Telefoon, mobilofoon, email/intern, telefaxkosten	€ 39.600	€ 5.400	€ 27.669	€ 3.792	€ 11.931	€ 1.608
3.10	Contributies-bijdrage vereniging-stichting	€ 39.600	€ 5.400	€ 21.691	€ 2.958	€ 17.909	€ 2.442
diverse	Overige posten; bestedingen <10.000	€ 106.160	€ 14.440	€ 93.297	€ 12.981	€ 12.863	€ 1.459
	Totaal	€ 1.850.300	€ 292.900	€ 1.905.160	€ 470.847	-€ 54.860	-€ 177.947
	Onvoorzien						
5.2	Onvoorzien	€ 90.000	10000	€ 0	€ 0	€ 90.000	€ 10.000
	Totaal	€ 90.000	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 90.000	€ 10.000
	Opbrengsten						
3.6	Chem. Lab. werkz. voor derden	-€ 190.000	€ 0	-€ 253.521	€ 0	€ 63.521	€ 0
3.6	Rechtstreeks doorbel.uitbest.	-€ 180.000	-50000	-€ 195.521	-31079,41	€ 15.521	-€ 18.921
3.6	Doorberekening transport labmonsters en magazijnart.	-€ 85.000	€ 0	-€ 83.856	€ 0	-€ 1.144	€ 0
3.6	BTW-pro rata	€ 0	€ 0	-€ 19.848	-€ 2.707	€ 19.848	€ 2.707
	Totaal	-€ 455.000	-€ 50.000	-€ 552.746	-€ 33.786	€ 97.746	-€ 16.214
7.1	Kosten voorgaande jaren	€ 0	€ 0	-€ 11.038	-€ 1.393	€ 11.038	€ 1.393
7.1	Opbrengstenvorgaande jaren	€ 0	€ 0	-€ 3.176	€ 1.230	€ 3.176	-€ 1.230
	Totaal	€ 0	€ 0	-€ 14.214	-€ 163	€ 14.214	€ 163
	Totaal	€ 5.049.400	€ 795.600	€ 4.936.161	€ 956.767	€ 113.239	-€ 161.167

Begrotingsrechtmatigheid

Exploitatie

Ten aanzien van het programma Chemie blijft er per saldo € 113.239 over. Bij het uitvoeren geven aan het programma Hydrobiologie ontstaat een (€161.167) tekort. Het overschrijden van de begroting vraagt om nadere toelichting t.a.v. de begrotingsrechtmatigheid.

Op basis van artikel 7 van de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie is de directie van Aqualysis gemachtigd om "een programma met een vooraf door het bestuur vast te stellen percentage te overschrijden, zonder voorafgaande toestemming." Dit percentage is middels het controleprotocol voor de accountant vastgesteld op 10% van het begrotingstotaal met een maximum van €500.000. Ook is bepaald dat de middeleninzet dient te passen binnen het vastgestelde beleid en dan slechts voor zover de hiervoor benodigde financiële ruimte elders binnen de begroting kan worden gevonden. Deze bepalingen leiden ertoe, dat de begrotingen van de beide programma's tezamen beschouwd kunnen worden t.a.v. de begrotingsrechtmatigheid. Het tekort is kleiner dan €500.000 en er is geen sprake van andere dan reguliere bedrijfsactiviteiten.

De totale begroting wordt in boekjaar 2018 met €47.928,- overschreden. Deze uitgaven zijn primair onrechtmatig (begrotingsrechtmatigheid). Er doen zich echter diverse verzachtende omstandigheden voor:

- Het verwachte tekort is in de zomer van 2018 gemeld aan het bestuur van Aqualysis en aan de deelnemers in de GR. Via een schrijven zijn de deelnemers geïnformeerd over de mogelijkheid dat er een (klein) tekort zou ontstaan eind 2018. Er is niet gekozen voor een begrotingswijziging, omdat het vooruitzicht was dat er voldoende op het nadeel gestuurd kon worden.
- Er is sprake van kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Zo heeft Aqualysis een verzoek bij de belastingdienst gedaan om de verplichting tot het betalen van WW-premie met terugwerkende kracht terug te draaien. De belastingdienst heeft dit verzoek onverwacht afgewezen in november. Ook ontstaat in het laatste kwartaal van het boekjaar een nader beeld op de omvang van het resterende verlofsaldo van medewerkers.
- De overschrijding is < 1% van de totale begroting (lastenzijde) en valt daarmee binnen de tolerantie van de rechtmatigheidscontrole die de accountant uitvoert, ten aanzien van de door het bestuur van Aqualysis vastgestelde verordening.

Investerings

Art 6 lid 1 van de verordening beleid en verantwoordingsfunctie stelt, dat het bestuur bij het vaststellen van de begroting bepaalt, voor welke investeringen (opgenomen in de begroting) zij aparte kredietvoorstellen wenst te ontvangen. Overige investeringen mogen door de directie worden verleend.

Ten aanzien van de kredietverlening zijn twee onrechtmatigheden geconstateerd. Er zijn, naast de uitgaven verbonden aan de projecten zoals beschrijven in de begroting, uitgaven gepleegd ten aanzien van twee onderwerpen: aanpassen robots (€26.952,75) en aanpassen compressoren (€13.382,60). Beide vervangingen passen binnen het begrotingskader en zijn noodzakelijk voor de voortgang van de bedrijfsvoering van Aqualysis.

Via een besluit tot kredietverlening (voorafgaand aan het vaststellen van de jaarstukken) kunnen deze uitgaven alsnog als rechtmatig worden aangemerkt.

WNT – verantwoording Aqualysis

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Aqualysis van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Aqualysis is € 189.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het bestuur van Aqualysis is het gehele boekjaar 2018 onbezoldigd. Er zijn geen dienstverbanden met topfunctionarissen beëindigd.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen (overige) functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Figuur 18a: Leidinggevende topfunctionarissen

Naam	Van den Berg
Functiegegevens	directeur
Aanvang[1] en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Individueel WNT-maximum[2]	€ 189.000,00
Beloning	107.267,28
Belastbare onkostenvergoedingen	469,16
Beloningen betaalbaar op termijn	17.430,24
Subtotaal	125.166,68
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging	125.166,68
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1
Beloning	€ 102.776
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 458
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.026
Totaal bezoldiging 2017	€ 119.260

Figuur 18b: Toezichthoudende topfunctionarissen

Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID	LID	LID
Naam	mevr. Schelwald - van der Kley	dhr. Stegeman	dhr. Bussink	dhr. Odink	dhr. Van Vreeswijk
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 28.350	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900
Totaal bezoldiging Gegevens 2017	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Totaal bezoldiging 2017	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

Jaarrekening - Hoofdstuk 7: Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Aqualysis heeft eind 2018 (nogmaals) bezwaar maakt tegen de sectorindeling uit hoofde van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen, gehanteerd in de periode 2014-2018; omwille van het feit dat zij onomstotelijk als gemeenschappelijke regeling (niet als dienstverlener) dient te worden aangemerkt.

Inmiddels heeft de belastingdienst besloten om in te stemmen met het ingediende bezwaar t.a.v. het gegeven, dat de sectorindeling retrospectief behoort te worden aangepast. Er bestaat op controledatum echter nog onzekerheid over het vergoeden van de wettelijke rente, waartoe Aqualysis in hetzelfde bezwaar heeft verzocht.

Het toekennen van het bezwaar leidt tot een niet begrote ontvangst. Het recht op deze ontvangst ontstaat in 2019, maar ziet op de periode 2014-2018. Daarom wordt deze ontvangst in deze jaarrekening verantwoord.

Door de herziening van de sectorindeling worden zowel de premie AFW, Sectorfonds als UFO herzien. Deze laatste premie ligt hoger dan eerder betaald. Het getoonde bedrag omvat het terug te verkrijgen saldo van deze premies.

Ook bestaat de verwachting dat het wijzigen van de sectoraansluiting gevolgen heeft voor enkele overige fiscale afspraken. Daaronder vallen bijvoorbeeld het te hanteren percentage voor de Werkhervattingskas, alsmede de omvang van retrospectief af te dragen BPM. Een volledige opgave van de nog verwachte verrekening kan op moment van presentatie niet worden gepresenteerd.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis (verder: Aqualysis) op 31 december 2018 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis, zoals opgenomen in het Normenkader 2018, vastgesteld door het bestuur op 3 december 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de exploitatierekening over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Waterschapsbesluit, het Controleprotocol accountantscontrole Aqualysis, dat is vastgesteld door het bestuur op 27 oktober 2014 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Aqualysis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 65.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale bruto lasten, zoals voorgeschreven in artikel 5.2, lid 1 van het Waterschapsbesluit. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 5.3 van het Waterschapsbesluit.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan € 50.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de inhoudsopgave, de bestuurlijke boodschap en het bestuurlijk besluit.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het Normenkader 2018 van Aqualysis, vastgesteld door het bestuur op 3 december 2018.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Waterschapsbesluit, het Controleprotocol accountantscontrole Aqualysis, dat is vastgesteld door het bestuur op 27 oktober 2014, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - * dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - * dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn, waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 8 april 2019

Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend: drs. E. Dijkgraaf RA

AQUALYSIS
waterlaboratorium

HELDER IN WATERONDERZOEK

Postadres

Postbus 12, 8000 AA Zwolle

bezoekadres

Loggerweg 6,
8042 PG Zwolle
Tel. 038 425 96 00

www.aqualysis.nl

info@aqualysis.nl